

N:o 120.

Af Herr F. A. Forssbeck: Om utvidgning af nederlagsrätten för inhemskt brännvin.

Vid sistlidne lagtima riksdag tog brännvinslagstiftningen ett stort steg framåt, synnerligast genom stadgandet om nederlagsrätt, och jag skulle tro att de flesta nu inse, att den är en betydande fördel för produktionen, utan någon som helst skada för staten. Skulle deremot, såsom i år synes blifva händelsen, produktionen öfverstiga årsbehovet, så inträffar det för producenten beklagliga förhållande, att nästan de flesta till hvad pris som helst nödgas den 1 Oktober, då skatten skall vara betald, sälja sitt på nederlag då kvarliggande brännvin, som icke af konsumtionen medtagits, och en sådan forcerad försäljning på en bestämd dag måste föranleda dertill, att köparne nedpreja priset, hvilket icke allenast verkar på det sålunda varande öfverskottet, utan också på den nya produktionen, som alltid börjar den 1 Oktober hvarje år. Då utländsk spirituosa icke allenast får kvarligga på nederlag 5 år, utan derjemte äfven kan förflyttas från ett nederlag till ett annat, utan att sådant i tillämpningen visat sig medföra några svårigheter, så kan jag icke fatta hvarföre den inhemska varan icke skall få åtnjuta samma rätt, hvar till så mycket mera skäl förefinnes som uppsigten för staten måste vara långt mera tillfredsställande, då brännvinet ligger på tullens nederlag uti städerna, än om det såsom nu uteslutande skall ligga på landet, och blefve det då onödigt för producenterna att uppföra dyrbara nederlagsmagasiner å landet, enär sådana med större fördel kunde förhyras i närmaste stad, hvarifrån varan ändå skulle aflastas.

Man skulle kunna föreställa sig, att, om nederlagsrätten utsträckes till 5 år, skulle staten få en minskad skatteinkomst, mot om skatten hvarje år erlägges, men sådant är alldeles icke förhållandet, ty om landet på ett år konsumerar 15 millioner kannor brännvin, så erhåller också staten skatt för detta parti, men om landet samma år haft en synnerligt god skörd, att tillverkningen derigenom uppgått till 20 millioner kannor, kommer öfverskottet, i fall det får kvarligga på nederlag, att

fylla ett annat års sämre skörd, att produkterna under ett dåligt skördeår icke behöfva vandra uti bränvinspannan, hvarpå landet bör vinna, utan skada för staten, som erhåller sin skatt för hvad som hvarje år verkligen konsumeras.

Den lagstiftning, som nu gäller för arrac, cognac och rom som lägges på nederlag, synes mig vara fullt tillämplig och ändamålsenlig äfven för inhemskt bränvin, och det synes mig derjemte som det svenska bränvinet borde vara berättigadt till samma fördelars åtnjutande som den utländska spirituosan. Om således samma lagstiftning antogs för bränvin på tullnederlag, som nu gäller för arrac, cognac och rom, så hade man att utarbata stadganden för varans förflyttning från producenternas nederlag till tullnederlagen, hvilket dock är ganska enkelt, då man blott behöfver medgifva producenten rätt att förflytta $\frac{1}{3}$ del i sender från landsnederlagen, (hvarest då $\frac{2}{3}$ delar blefvo kvarliggande som säkerhet för skatten) till tullnederlagen, och då bevis lemnades att den förflyttade delen inlagts på tullnederlaget, finge ytterligare uttagning och förflyttning ske. Dessutom behöfdes ett ytterligare medgifvande, nemligen att exportör medgafs rättighet från sitt nederlag uttaga t. ex. $\frac{1}{3}$ del af sitt bränvin, samt sedan det blifvit förädladt åter inlägga det för att utfå nytt till förädling. Sker icke ett sådant medgifvande, befarar jag att export af sprit icke kommer att blifva synnerligt allmän, då alltför stora kapitaler erfordras, om en exportör skall nödgas erlägga skatten, då varan skall förädlas, utan att den återfås, förr än exporten sker.

Jag tänker mig nemligen, att den första delen af höstillverkningen behöfves för det inhemska vinterbehovet, och att således bränvinsköp för export först kan ske i December månad då sjöfarten är stängd. Som exportörerne vid sjöfartens återöppnande behöfva hafva större partier färdiga för export, så skulle de nödgas betala skatten under hela vintern, som först vid exporten återställdes dem, hvilket skulle intvinga denna nya industrigren uti några få kapitalstarka personers händer, på samma gång som den uppkommande ränteförlusten lätt motverkade någon betydligare export. Tilläts deremot exportörer att från sitt nederlag, som dock, för att ej blifva alltför besvärligt, borde innehålla minst 30,000 kannor, uttaga t. ex. $\frac{1}{3}$ del, så att öfriga $\frac{2}{3}$ delarne kvarlägo på nederlag som säkerhet för hela skatten, så kunde han förädla denna tredjedel, samt, då så skett, ånyo inlägga den, för att uttaga en ny tredjedel, intills hela det på nederlag liggande partiet vore förädladt och vid sjöfartens återöppnande vore färdigt för export. Härvid har staten ingen som helst risk, då de å nederlag kvarliggande $\frac{2}{3}$ delarne utgöra mer än säkerhet för skatten å det hela, men exporten skulle deremot befrämjas och ganska små fabriker för exportsprittillverkning uppstå till stort gagn för hela näringen. Det besvär, som härigenom förorsakades tullverket, kunde ju med en mindre afgift ersättas, om sådant kan anses erforderligt. Jag är öfvertygad att denna af mig påpekade lättnad skulle mer än något annat framkalla exportörer, då en sådan industri i detta fall icke behöfde några stora och dyrbara anläggningar eller stor kapitalstyrka, och då lagstiftarne genom förut medgifna lättnader

framkallat en ökad tillverkning, är det också nödigt att befrämja dess afsättning, synnerligast genom export till andra länder, och torde de aldra flesta numera inse, att det vore för landet fördelaktigare att exportera sprit än säd, ty i förstnämnda fall stadnar fodret kvar, hvaremot både ladugårdsskötseln och jordens gödslande befrämjades.

På grund af hvad jag här ofvan framhållit, vågar jag vördsamt föreslå:

- att Riksdagen medgifver nederlagsrätt på tullnederlag för inhemskt bränvin på samma grunder som nu äro stadgade för arrac, cognac och rom;
- att bränvinsproducenten beviljades rättighet att från sitt nederlag vid bränneriet till tullnederlag förflytta sitt bränvin till så stor del i sender, att det kvarliggande utgjorde fullkomlig säkerhet för skatten å det hela;
- att exportör medgafs rätt att från sitt nederlag uttaga högst $\frac{1}{3}$ del i sender för förädling, samt, då sådan förädling skett, åter inlägga det förädlade för att ånyo kunna uttaga, intill alltsammans sålunda blifvit förädladt, med skyldighet att inom en månad erlägga skatt för hvad som icke åter inlagts på nederlaget.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1872.

Fr. Aug. Forssbeck.